

РЕШЕНИЕ

№ 347

гр. Кюстендил, 25.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, I-ВИ СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Андрей Н. Радев

при участието на секретаря Янка Ян. Ангелова
като разгледа докладваното от Андрей Н. Радев Гражданско дело № 20231520100161 по описа за 2023 година

С. Г. П., ЕГН: 5008286763, с адрес: *****, чрез пълномощника си адрес К. П. – гр. София, ул. „131“ № 2А, ех. А, ет.1, ап. 3 е предявил проти ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, Булстат: 121817309, с адрес гр. София, бул. „Витоша“ № 2 иск да бъде осъдена последната да му заплати сумата в размер на 2000,00 лв., представляваща обезщетение за неимуществен вреди в резултат на повдигнато обвинение за престъпление по чл. 234, ал.1 , пр. 2 във вр. с чл. 20, ал.2 от НК, наказателното производство по което е прекратено с Постановление за прекратяване на наказателно производство от 11.02.2022г. ведно с обезщетение за забава в размер на 188,89 лв., дължимо от датата на влизане в сила на постановлението за прекратяване, а именно – 21.02.2022г., д. 26.01.2023г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

В срока за отговор ответникът оспорва основателността на исковата претенция, като развива подробни съображения в тази връзка. Правят с самостоятелни доказателствени искания.

КРС, след като обсъди доводите и възраженията на страните и събраните по делото доказателства, при усл. на чл. 235, ал. 2 и 3 ГПК, приема за установен

следното:

На 07.07.2021 год.,видно от протокол за претърсване и изземване неотложни случай с последващо съдебно одобрение /л.9-10 от ДП № 40/202 год. на РП-Кюстендил,приложено в цялост към настоящото/ Н. К.-разследващ полицай при РД“ГП“-Кюстендил в присъствието на поемни лица извърши претърсване в дома на ищеца,находящ се в *****,при което били открити 19 кутии с цигари,всяка с по 20 къса, от търговската марка „GOLD MOUNT“,който били без поставен български акцизен бандерол.Било образувано ДП № 40/202 год. по описа на ГПУ –Гюешево при РД“ГП“-Кюстендил,същото под № 823/2021 год. по описа на РП-Кюстендил.Ищецът бил привлечен като обвиняем с постановление на разследващият полицай на 21.01.2021 год./л.39 от ДП № 40/2021 год./,без да му бъде взета мярка за неотклонение и бил разпитан на 31.01.2022 год. по описа на РП-Кюстендил.С постановление от 11.02.2022 год. на РП-Кюстендил по ДП № 8238/2021 год.по описа на този орган наказателното производство против ищеца било прекратено.Съгласно показанията на свидетелят Г. Л. ищецът споделил пред него за проведеното претърсване и изземване като бил притеснен,че може да влезе в затвора за дълго време,което ще влоши допълнително влошеното му здравословно състояние,поради претърпяна преди случая операция на раково образувание в тялото му.В края на месец януари на следващата година ищецът повторил пред свидетеля притесненията си.дъщерята на ищеца-свидетелката Г. П. поддържа,че е била свидетел и на претърсването и изземването, след което баща и бил притеснен,вдигал често кръвното,притеснявал се,че ще лежи в затвора,от което може да се влоши здравословното му състояние.Според тази свидетелка ищецът не е търсил специализирана лекарска помощ за лечение на повишен артериално кръвно налягане след случая,няма данни и доказателства същият да е допринесъл в негативна насока по отношение на претърпяна по-ранна операция.Видно от епикриза /л.33-34/ от УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ е,че през 2013 год. ищецът е постъпил за лечение на 12.09.2013 год.и лекуван окончателна диагноза „карцином на ректума.Ректохеморагия“ при придружаващо заболяване артериална хипертония“,като е изписан на 29.09.2013 год.С експертно решение № 0201/29.01.2014 год./л.5/ на ТЕЛК-Общ.з.за заболявания при МБАЛ“Д-р Н.Василиев“АД-Кюстендил ищецът бил освидетелстван със 100% степен на увреждане пожизнено./

Горната фактическа обстановка се установява и доказва от посоченит доказателства, а останалите като непроменящи крайните изводи на съда не с обсъждат.

Съобразявайки горното съдът прави следните правни изводи:

По силата на чл.2,ал.1,т.3 от Закон за отговорността на държавата и общините за вреди Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда, при обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление. В такива случаи и на осн.чл.4,ал.1 от горният закон Държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствен последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице.

Настоящият съдебен състав счита, че в конкретния случай е налице хипотезата на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, тъй като се установи и доказа, че спрямо ищеца е било образувано и водено наказателно производство по повдигнато обвинение за престъпление по чл. 234,ал.1 НК, като образуваното срещу него наказателно производство е било прекратено, поради това, че извършеното деяние не е престъпление.

В случая действията по образуване, водене и приключване на досъдебното производство срещу ищецът са извършени от ответника или под негов контрол и надзор /при съгласуване на извършените от разследващия орган процесуални следствени действия с прокурора/, поради което съдът намира, че същият пасивно легитимиран да отговаря по иска, както и че искът е доказан по основание. По изложените съображения, съдът счита, че ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди. Налице е пряка причинна връзка между горните действия на прокуратурата и претърпените от ищеца негативни емоции, преживявания, представляващи неимуществени вреди по смисъла на закона.

Правнорелевантните предпоставки по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ за повдигнато обвинение в извършване на престъпление и прекратяването на наказателното производство, поради това, че извършеното деяние не е престъпление и те в конкретния случай са налице.

В случая неимуществените вреди са в резултат на образуването и воден срещу ищеца наказателно производство, в което му е било повдигнато обвинение за извършено престъпление.

Обезщетенето за неимуществени вреди следва да се определи от съда по справедливост, каквото е изискването на чл. 52 ЗЗД. Според трайно утвърдената съдебна практика, вкл. и задължителната такава за съдилищата-ППВС Л 4/23.12.1968 г. и ТР № 3/22.04.2005 г. на ОСГК на ВКС, понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 от ЗЗД не е абстрактно, а е свързано със задължителна, включваща оценъчен извод преценка от съда на редица конкретни, обективно съществуващи при всеки отделен случай обстоятелства. При исковите по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ такива са: тежестта на повдигнатото обвинение, продължителността и начина на развитие на наказателното производство, вида и продължителността на взетата мярка за неотклонение както и други ограничения на правата и свободите на ищеца в рамките на наказателното производство, дали за времето на процесното наказателно преследване са били водени и други наказателни производства срещу ищеца, ако те са били незаконни – дали ищецът вече е обезщетен и в каква степен както и всички конкретни обстоятелства за начина, по който процесното наказателно преследване се е отразило на ищеца и живота му. Обезщетението за неимуществени вреди от деликтите по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ се определя глобално, без да се отдава изолирано или прекомерно значение на някое от обстоятелствата, трябва да съответства на необходимостта за преодоляването на вредите в тяхната цялост и да е достатъчно по размер за репарирането им.

По въпроса за доказването на вредите, причинно-следствената връзка между тях и незаконното обвинение е формирана трайна и непротиворечива съдебна практика, която приема, че съдът не е строго ограничен от формалните доказателства за установяване наличието на подобно увреждане в рамките на обичайното за подобни случаи. Нормално е да се приеме, че по време на цялото наказателно производство лицето, незаконно обвинено в извършване на престъпление, е притеснено и тревожно, чувства се несигурно, накърнява социалното му общуване, като се търпят и неудобства от социален и битов характер. Поради горното не е в тежест на пострадалия да докаже всяко сво негативно преживяване, изразило се в душевно страдание, неудобство, безпокойство, срам и др. под. Само когато се твърди причиняване на болки и

страдания над обичайните за такъв случай или конкретно увреждане на здравето, а също и други специфични увреждания с оглед конкретни обстоятелства или личността на увредения, те подлежат на обезвреда при съответното успешно проведено пълно главно доказване от ищцова страна. Съдебната практика приема, че дори да не са представени доказателства за претендираните вреди, обезщетение за тях следва да се определи, тъй като нормално наказателното преследване да се е отразило негативно на психиката и личния живот на ищеца. Фактът на незаконното обвинение е достатъчен да индицира, че той е претърпял вреди, рефлектиращи върху неговата чест и достойнство. Ето защо дори само фактът на незаконното обвинение е достатъчен за да се приеме за установено, че ищецът е претърпял обичайните неимуществени вреди представляващи негативни преживявания - душевно страдание,

Ищецът по делото не е осъждан и по отношение на него няма данни за съпричастност към противообществени прояви. Повдигнато му обвинение е за извършване на умишлено престъпление по чл. 243 от НК, което се наказва с лишаване от свобода до шест години, което е тежко по смисъла на чл. 93 от НК. Обвинението е било поддържано за кратък период от време по-малко от един месец-за времето от 21.12.2021 год. до 11.02.2022 год., когато е прекратено в първа фаза на наказателния процес досъдебно производство. Въпреки преживявания от ищеца стрес и безпокойство в периода на повдигнатото срещу него обвинение, което е оказало негативно влияние върху неговата психика, по делото не са ангажирани доказателства за изключителни или трайни психични промени. Не се твърди и не са ангажирани доказателства незаконното обвинение да е предизвикало разстройство на физическото здраве на ищеца. Показанията на св.П. за честото вдигане на кръвното налягане на ищца след претърсването и изземването в дома на последният не се подкрепят от медицинска документация, от която може да стори извод за наличието на причинно-следствена връзка между двете. Напротив, в представената от самия ищца медицинска документация- епикриза /л.33-34/ от УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ е видно, че още от 2013 год. той е бил със заболяване „артериална хипертония“, т.е. повишено кръвно налягане. Липсват доказателства повдигнатото обвинение да е станало достояние до други лица, извън семейството, от социалното, битово и професионално обкръжение на ищеца. Не е установено то да е повлияло негативно на отношенията със съседите.

му, въпреки че св.П. възпроизвежда казаното от баща си, че отношението н последните спрямо него след претърсването и изземването се променило. Свидетелката не възпроизвежда собствени възприятия, а твърдени на баща си. Няма доказателства за краткия период, в който ищецът е има качеството на обвиняем, същият да е бил притеснен в повече от обичайното, з това лица от обкръжаващата го и близка реда да са перустановии поради тацз причина социалните си контакти с него, да е променен семейният м живот. Напротив дъщеря му /св.П./ е проължила да го посещава често. Спрям ищеца не е била взета никаква мярка за неотклонение и в процесния период н са му били наложени други ограничения. По време на висящото досъдебн производство не се установиха доказателства спрямо ищеца да са извършван ненужни или необосновани процесуални действия, които да са влошил положението му. Ищецът не е публично известна личност и липсват данни з публично разгласяване на обвинението, от което за него да са предизвикан вредни последици поради негативен обществен отзвук.

При комплексен анализ на конкретно установените по делото обстоятелства настоящият съд намира, че искът за неимуществени вреди е основателен следва да бъде уважен за сумата от 500 лв., ведно с претендираната законн лихва, която сума справедливо обезвъзмездява ищеца за изпитаните от нег душевни болки и страдания в резултат на незаконното обвинение в извършван на престъпление. В останалата част, за сумата над 500 лв. до претендирани размер от 2000,00 лв., претенцията е неоснователна и следва да бѣд отхвърлена. Върху присъденото обезщетение се дължи и законнат лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда-30.01.2022 год. Що се отнася до претенцията за лихва върху претендираното обезщетение размер на 127,50 лв., същата е частично основателна. Лихвата за забава се дълж от датата на прекратяване на наказателното производство, което бе отбелязан ,че е акт на РП-Кюстендил от 11.02.2022 год. Няма данни и доказателства ког това постановление е влязло в законна сила, при липса на спор за тов обстоятелство. На представеният от ответника като препис екземпляр с прекратителното постановление е поставен щемпел за входиране на такъв в ТД Митница София, Териториално управление на 16.02.2022 год., ням удостоверителн относно датата на получаването му подпис от ищеца, като съдѣ приема, че същото е връчено на по-късната дата от горната, а именно 21.02.2022 год. като начална за изчисляване на законната лихва върху горното обезщетение

за времето от прекратяване на наказателното преследване до 26.01.2023 год.,която втора дата предхожда тази на входиране на ИМ в съда.Съдът с помощта на електронен сайт „calculator.bg“ ИЗЧИСЛИ ,че законната лихва за забава върху сумата от 500,00 лв. считано в горният период-21.02.2022 год. 26.01.2023 год. е сумата от 47,23 лв.,която ще се присъди по горната претенция.

С оглед на частичното уважаване на иска в процентно отношение за 31,47 % / предявени иски за 2000 лв. + 188,89 лв.= 2188,89 лв.Уважена претенция за 688,89 лв.x 2188,89 лв.: 100= 31,47 %/на ищеца ще се присъди такъв процент разноси от общо сторените от 510,00 лв.,или конкретно сумата от 160,49-сто и шестдесет лева и четиредесет и девет стотинки.Няма доказателства ответникът да е сторил разноси по делото,поради което такива,съобразно отхвърлената част от исковата претенция няма да му се присъждат.

Водим от горното и на осн.чл. 2ал.1,т.3 от Закон за отговорността на държавата и общините за вреди във вр. с чл.4 от с.з. и чл.86,ал.1 ЗЗД,съдът:

РЕШИ:

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, Булстат: 121817309, с адрес: гр. София, бул. „Витоша“ № 2 ДА ЗАПЛАТИ на С. Г. П. ЕГН: 5008286763, с адрес: *****, сумата от 500,00 /петстотин / лева представляваща обезщетение за неимуществени вреди в резултат на незаконно повдигнато му обвинение в извършването на престъпление по чл. 234, ал.1 , пп 2 във вр. с чл. 20, ал.2 от НК, наказателното производство по което е прекратено с Постановление за прекратяване на наказателно производство от 11.02.2022 г. на Районна прокуратура гр.Кюстендил по ДП№ 823/2021 год. по описа на тази прокуратура,ДП№ 40/2021 год. по описа на ГПУ-Гюешево при Регионална Дирекция „Гранична полиция“ Кюстендил,ведно със законната лихва върху същата,считано от 30.01.2023 год. до окончателното ѝ изплащане,както и сумата от 47,23 /четиредесет и седем и двадесет и три/ лева,представляващо обезщетение за забава върху горната за времето от 21.02.2022 г. до 26.01.2023 г.,като за сумата от 1500,00-хиляда и петстотин лева,представляваща разликата между уважената част на иска за обезщетение за неимуществени вреди в размер на 500,00 лв. до пълният предявен размер на този иск за сумата от 2000,00-две хиляди лева,както и за сумата от 141,66 /сто и четиредесет и един и шестдесет шест/ лева,представляваща разликата между уважената част на иска за

присъждане на обезщетение за забава върху обезщетението за неимуществен вреди до пълният размер на предявеният иск за сумата от 188,89 /сто осемдесет и осем и осемдесет и девет/ лева ОТХВЪРЛЯ ИСКОВЕТЕ КАТО НЕОСНОВАТЕЛНИ.

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, Булстат: 121817309, с адрес: гр. София, бул. „Витоша“ № 2 ДА ЗАПЛАТИ на С. Г. П. ЕГН: 5008286763, с адрес: *****сумата от 160,49-сто и шестдесет лева четиридесет и девет стотинки ,представяваща сторените от последният разнос по воденето на делото съразмерно на уважената и отхвърлена част от исковит претенции.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд Кюстендил в 14-дневен срок от съобщаването му на страните чрез връчване и преписи.

Съдия при Районен съд – Кюстендил: _____